

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt. fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szombat, szeptember 3-án.

242. szám.

A Rathhauskellerben.

—d) Egy csöppet se csudálkoznánk azon, ha a bécsi Rathhauskeller előkelő szerephez jutna a kiegyezés politikájában. Nem olyan pincze az, mint a többi, ott nemcsak sört mérnek, hanem egyebet is, és abban a sörnek nem a korsó adja meg az ízét, hanem a magyarak ellen való gyűlölet.

Más nevezetes tulajdonságai is vannak a pinczének. Így az is nevezetesei közé tartozik, hogy egyik helyen valóságos kö-boltozat, a másikon csak szimbólum, de azért egyformán erős mindenütt és egyformán fülledt a levegője.

Az azonban a legérdekesebb sajátossága a Rathhauskellernek, hogy — úgy látszik — benne ül egész Ausztria, éjjel-nappal, sőt az egész Ausztria egyetlen nagy Rathhauskeller. És mi azon törjük a fejünket, hogyan lehetne okosan beszélni azzal a kompániával, a melynek tüdeje már annyira hozzászokott e pincze levegőjéhez, hogy csak abban tud élni, csak abban képes már kitárgulni.

Bécs város urai elhatározták, hogy városi korcsmát nyitnak a kedélyességnek nevezett higvelejűség nagyobb dicsőségére. S nemcsak ezt határozták el, hanem azt is, hogy ebből a korcsmából, a Rathhauskellerből a magyar borok ki legyenek tiltva. Bécs városa a maga vendéglőjében megcsinálja a külön vámterületet prohibitív vámmal, Magyaror-

szág egyik kiviteli cikkének teljes kirekesztésével. Hát jól van, tessék. A cseh molnárok már régebben is megpróbálták ezt a metódust. A bécsi határozat néhány nappal ezelőtt kelt. Ma pedig Prágából érkezik visszhangja a bécsi korcsmapolitikának; ott meg egy nagytekintélyű lap jelentette ki, hogy az osztrák hazafinak csak egy szent feladata van, az, hogy megbuktassa a kiegyezést.

Hát jól van ez is, tessék megbuktatni a kiegyezést, tessék az uraknak véglegesen bevonulni a különböző valóságos és szimbolikus Rathhauskellereikbe; akár örökké így énekelhetnek:

„Uns ist ganz kannibalisch, wohl,
Ais wie fünfhundert Säuen!”

De már azt az egyet ne tessék tőlünk mégse követelni, hogy betolakodjunk oda, ahonnan kirekesztenek bennünket; azt már mégse tessék kívánni, hogy mi is leüljünk velük és mi is „kedélyesek” legyünk.

Nem kell kiegyezés? Jól van, hát csinálják meg a külön vámterületet, majd megcsináljuk mi is. De az már mégsem járja, hogy náluk hazafias dolog a kiegyezés megbuktatása, de menten denuncziálják Magyarországot, mihelyt úgy látják, úgy sejtik, hogy Magyarország nem kapaszkodik a szekér után, amelyről ők lókték le. Semmi kifogásunk az ellen, ha otthon a maguk belső ügyeiben republikát követelnek Grossherzogokkal körítve, de már a mi nemzetközi érintkezéseinkben mégis csak világosabb

logikát követelünk; ezekben a viszonyokban mégis csak lehetetlen egy kissé a kiegyezést úgy megbuktatni, hogy azért Magyarország mégis egyezzen, lehetetlen a külön osztrák vámterületet úgy megcsinálni, hogy azért mi az osztrákok számára külön vámterület maradjunk.

És az osztrák Rathhauskeller-jelentek nemcsak arra jók, hogy megmutatják, mily jó lélekkel van irántunk az osztrák, de jók arra is, hogy megvilágítsák előttünk annak a politikának az esélyeit, amely ma inauguráltatott a Reichsrathnak szeptember 26-ikára való összehívásával.

A Reichsrath össze fog ülni, de bizony nem fog megemlékezni arról, hogy az államok mivel tartoznak egymásnak, nem fog megemlékezni arról, hogy az államok belső ügyeik kedvéért nem lókhettek félre nemzetközi kötelezéseiket, nem fogja megfenni most sem, hogy a kiegyezés kedvéért egy néhány hétre fel-függeszse a maga nemzetiségi harczát. Súlyos csalódás vár azokra, akik ebben reménykednek, vagy talán arra gondolnak, hogy valami felsőbb óhajítás feyverszűnetet költet az osztrák pártokkal, a míg tető alá kerül a kiegyezés kérdése. A Reichsrath is csak olyan Rathhauskeller lesz, mint a többi.

És ennek a korcsmának, kedvéért a magyar politika talán megint belekerül a kalendárium jegyébe, amikor nem a belátás dönt, hanem az a tény, hogy hány nap múlva lesz január elseje. A

Két Wlassics.

Ma délután három órakor lépett Temes vármegye földjére a király és nagy ünnepségek közt vonult be a fölkobogózt, virágdíszben pompázó Buziásra. Mintán Buziás alapítványi birtok, a király házigazdája itt félig-meddig Wlassics Gyula kultuszminiszter, aki már napokkal előbb odaérkezett koronás ura fogadására.

Régi, megfakult irásokat forgatva, olvastunk régi ünnepségekről, olyanokról, mikor ugyancsak fejedelmjárás volt az országban — és fényben, díszben pompáztak Magyarország és Erdély városai.

1817-et irták Krisztus után, mikor Ferencz császár nejevel, Karolina Auguszta császárnéval és fényes kíséretével járta be a testvérházat.

Említésre méltó, hogy a régi vasutalan világban Nagy-Szebenből Szász-Sebesre, Dévára, Hátszegre s O-Orsován át Oraviczának, Erdélyből került Dél-Magyarországra Ferencz császár és udvara.

Az utat, mely Borgóból Bukovinába vezetett, magyar ember, mint az irás mondja: Dóczy Imre Inzsenér Ezeredes Fő-Hadnagy készítette, meg pedig aranylag nagyon rövid idő alatt s kitűnően.

Az ut annyira megtetszett Ferencz császárnak, hogy maga elé rendelte Dóczyt és szokott szusszavuságával az utra mutatva, csak ennyit mondott:

— Práchtig!

Aztán rendelést adott gróf Wrba, szolgálattevő kamarásának, hogy fiztessen ki magánpénztárából száz aranyat Dóczynak, ami nagy összeg volt azokban az időkben és halatlan ajándék Ferencz császártól, aki tudvalevőleg nagyon fukar volt.

A császár egész idő alatt dicsérte a magyar in z s e n é r által készített utat s gyermekes örömmel figyelmeztette a császárnét, hogy ezen az uton úgy ringat a kocsi, akár a bölcső.

Különös kegyének jeléül azt is megengedte, hogy az utat, amelyen ő utazott először, Via Francisco-nak nevezzék el.

De a legnagyobb parádé Zimonyban volt, ahová harangzugás, ágyudörgés közt vonult be a császár.

Mint a régi irás mondja: „Fénytsillagotokból kirakottan díszelgett a város diadalmi kapuján:

„Viva! Franciscus Imp. Rex.”
alatta pedig hexameterben énekelte meg valami alkalmi poeta azt a dicső napot, „melyen Urat, királytát tisztelheté Zimon.”

Másnap a császár audienzián fogadta a belgrádi basát, aki „görögdiényháj alakú vert aranyfál ekesített kocsin érkezék, előtte pedig tsengő török muslikával, bő, rőrszalavárkba öltözött hangászok haladtak. A basát a ki gyöngy és gyémántoktól tündöklő díszben jöve, Wlassics brigádás Generális vezette ő Tsászári Felség elé . . .”

Azt is elmondja a régi följegyzés, hogy

„Wlassics Generális Ur szorgoskodott itt, mint házigazda a Felség körül . . .” s leírja a sok mulatságot, ünnepélyt, melyet az udvar szórakoztatására rendezett.

Különösen tetszett egy parasztlakodalom, mely nagyon jókedvre hangolta a császárt.

Annyira megtetszettek a felségnek a nyalka délvidéki legények, lányok, gazdag nemzeti öltözetükben, hogy a mulatóknak a híres 1811-iki termésből rendelt egy akóval s azt ott a helyszínen csapraverette.

Mint a régi irás mondja, oly tsutsos kedve kerekedett a tüzes italtól a mulatóknak, hogy néhány bátrabb legény mindjárt nótát is csinált, amelyet körben állva énekeltek el:

Bort iszom én, nem vizet,
Mert Ferencz császár fizet.

Az új párnak háromszáz forintot adatott Ferencz császár, mikor pedig bucsut vett tőlük, magyarul mondá:

— Eljetelek boldogul!

A följegyzésben végül ott áll, hogy: „A Felséges Tsászár megköszönvén Wlassics Brigádéros urának, hogy olyan szorgalmaskodva jára el-Gazda”-lístjében, Zimonyból Horvát és Slavon országokön át menve, megkivántató egészségben ére Grätziba . . .”

Nyolcvanegy esztendő mulott azóta és érdekessé válnak fölemlíteni, mikor ma megint egy Wlassics fogadja házigazda minőségben Ferencz császár unokáját, dicsőségesen országoló királyunkat . . .”

tését mozdítják elő, a párt által megsemmisítendők. A pártnak tudnia kell, hányadán áll a kiegyezés, és ezért szerinte mindjárt a tanácskozással kezdett interpellációt kellene a kormányhoz e tárgyban intézni, hogy világosan láthassunk.

Eötvös Károly helyesli az interpelláció megtevéletét, de ezzel nem szabad megelégedni, hanem a párt határozati javaslatot is terjeszzen be, melyvel a kormány utasítsa, hogy az osztrák kormányval létrejött megállapodásait hozza a képviselőház tudomására.

Lukáts Gyula utal arra, hogy az ország egész közvéleménye sürgeti a törvényes és egyedül lehetséges megoldás létesítését, az önálló vámterület. Soha kedvezőbb alkalom nem kínálkozott arra, hogy a függetlenségi pártnak ezen legfőbb programját megvalósítsák. A párt most mutassa meg a tigriskörmeit. Ha most ismét elszalasztja az alkalmat Magyarország kardinalis jogának megszerzésére, a párt elvesztené a talajt az országban. Nem szabad visszarettenni semmitől: a pártnak haladnia kell egyenes útján, hogy törekvéseit megvalósíthassa. A sikerre való kifátás már régen volt ilyen kedvező mint most.

Boda Vilmos teljesen osztja Lukáts véleményét és a legerélyesebb akció kifejtését látja szükségesnek.

Hentaller Lajos is az erélyes akció híve. Nem szabad fél fegyverekkel harsogni és fél uton megállni. A függetlenségi párt a feladat, hogy megvédelmezze Magyarország törvényes jogait, ha a kormánynak erre vagy ereje, vagy képessége nincsen.

Az értekezlet a felszólalások után elhatározta, hogy a kérdéssel behatóan fog még a hétfőn megtartandó konferencián foglalkozni, amelyben Kossuth Ferencz be fogja mutatni az e tárgyban be-terjesztendő interpellációt — Eötvös Károly pedig a határozati javaslat-szövegét.

Az értekezlet utolsó tárgyaként Lakatos Miklós az uralkodó ötven esztendő jubileumára alapított díszermekre vonatkozó legmagasabb kéziratokat hozta szóba. Ezeknek a magyar hivatalos lapban való megjelenését törvénytelennek és sérelmesnek mondta. Miért is azokért a kormány felelősségre vonandó. (Helyeslés.)

A párt megbízta Thaly Kálmánt, hogy e tárgyban a képviselőházban felszólaljon.

Végül Kossuth Ferencz bejelentette, hogy az önálló vámterület létrehozása érdekében legközelebb szeptember negyediken Kecskeméten, tizen-nyolczadikán Debreczenben, október első és második vasárnapján pedig Sisklóson és Szalontán lesznek népgyűlések, melyeken a párt tagjai részt fognak venni.

Az értekezlet után a jelen voltak elhatározták, hogy a kiegyezés ügyében kifejtendő akció sikerének biztosítása érdekében a párttagok írásbeli kötelezettséget fognak vállalni az iránt, hogy semmiféle kompromisszumot nem kötnek.

Az értekezlet csak kilencz órákor ért véget.

KÜLFÖLD.

Az orosz czári pár uton. Szebasztopolból táviratozzák nekünk: Az orosz czári pár ma délelőtt ide érkezett és ünnepélyesen fogadták őket. Őfelségeik a „Standard“-yachtra mentek. Később flottaszemle lesz, holnap pedig megszemlélik a szárazföldi csapatokat.

A Reichsrath egybehívása.

(Távirati tudósítás.)

Az osztrák hivatalos lap, a „Wiener Zeitung“ ma reggeli számában közzéteszi a lapunkban előre jelzett császári pátent, melyel az osztrák birodalmi tanács szeptember hó huszonhatodikára egybehívatik. A császári elhatározás így szól:

Mi I. Ferencz József, Isten kegyelméből Ausztria császára stb. és stb., ezennel kihírré adjuk és tudomására hozzuk, hogy Birodalmi Tanácsunkat birodalmi szék- és fővárosunkba, Bécsbe, szeptember 26-ára egybehívjuk.

Kelt birodalmi fő- és szék városunkban, Bécsben, uralkodásunk ötvenedik esztendejében, 1898. évi szeptember 1-én.

I. FERENCZ JÓZSEF.

Thun	Welsersheimb
Wittek	Ruber
Bylandt	Kast
Kaizl	Baernreither

Jendrzewicz.

Az osztrák képviselőház nyomban a pátens közzététele után széjjelküldte a meghívókat a képviselőknek, melyekben közöltetik,

hogy a megnyitó ülés szeptember 26-án délelőtt tizenegy órákor lesz.

Ugyancsak e pátenssel egyidejűleg a miniszterelnök az egyes pártok vezetőihez és több, a parlamenten kívül álló politikushoz is küldött meghívókat, melyekben ismét bizalmas és sem mire sem kötelező értekezletekre hívja meg őket, melyekben megállapítandók volnának azok a módok, melyek mellett képes volna a Reichsrathot mostani holt pontjából kiközkenteni. Lesz-e ezeknek az értekezleteknek valami fogantatjuk, még nem tudni. Ugy látszik azonban, hogy az osztrák kormány komolyan akarja, hogy megegyezésre jusson a pártokkal. Legalább erre vall egy az osztrák kormányhoz nagyon közel álló lapnak, a „Prager Abendblatt“ egy közleménye, amely komoly felszólalást tartalmaz a képviselők közt, hogy a monarchia érdekében tegyék félre egyidőre a párttekineteket. Az idézett lap cikké szerint a miniszteri tanácskozással alapvető jelentőséggel bíró eredményre vezettek. Ez az eredmény: a monarchia gazdasági egységének fenntartása. Abban az általános homályban, amely politikai életünket egyébként ellepi, ez valóságos fénypont.

A kormányok tanácskozása következtében lehetővé vált legalább a biztos számvetés, a térszerű gazdasági tevékenység, és a termelésnek nem kell attól tartania, hogy — amit előttem — a politikai pártszellem ingadozó elhatározásaitól tétetik függővé és így kockajátékká válik. Az anyagi érdekek állandóságát meg lesz óva, megóva mindenesetre, — és ez a miniszteri tanácskozással vizsgált eredménye. Ez az eredmény különösen világos kifejezésre jut abban a körülményben, hogy a konferenciákon hosszú időre megállapított a pénz- és hitelviszonyok közönsége. A gondos államhatalomnak hála érdemes szelleme nyilatkozik meg abban, hogy a kormányok különös figyelmet fordítottak az érdekek tartósságára és azokat mintegy közömbösségi pontoknak minősítették. Az egész birodalom iparoskörei hálásak lesznek ezért. Tekintettel arra a szoros összefüggésre, mely mindkét államfél gazdasági felvirágzását közt van tekintettel a monarchiának ezen alapuló politikai és katonai hatalmi állására, a kormány a gazdasági érdekek stabilitásának biztosítása által valóban nagy szolgálatot tett a birodalmnak.

De míg a kormánypárti lapok megkísérelték a békülékenység számára a talajt előké-

atnak eresztetni a gyereket! Hiszen ez valóságos gyilkosság!

Marci nem tudja, hogy mit mondott az orvos csak azt látta, hogy haragszik az anyjára.

— Miért bántja, doktor bácsi, az anyámat? Anyám nagyon jó hozzám, de igen szegény.

Erre aztán lecsillapult az orvos haragja, utasításokat adott az anyának és elment.

A betegség egyre veszedelmesebbre vált és Marczikát erős láz gyötörte. Össze-vissza beszélt mindenfelét s a szegény asszony folytonos miatyan-kozás közben hallgatta a fia fantazmagóriát.

Egyszer szép álma volt Marczikának, s ez megédesítette utolsó napjait. Azt álmodta, hogy az iskola kertjében volt; egy magas széken ült és az igazgató, a tanítók, meg a fiúk, mind körülülták, ünnepies csöndben. Valami suhanás hallatszott a levegőben, s mire fölnéztek volna, a hosszúszakállú szabó ott termett Marczikát és átnyújtotta neki a szép kockás ruhát, meg azt a fekete kalapot, amelyik mellette feküdt a kirakatban. Marczikát lelke jóleső melegség árasztotta el. A szabó félreállott, aztán megint hallatszott valami suhanásféle: a feketekepű cipőkereskedő mélyen meghajolva állott meg Marczikát előtt és átadott neki egy pár fényes lakkeszimat. Azzal félreállt és is, hogy átadja a helyét a hirtelen odapattant házártnak, akit az Isten megszabadított a sántaságtól. A bazaros így szólott:

— A szép öltözethez odaszodom neked a színesgombu vékony sítapalezzát Hordjad egészséggel.

Ezután odaállt a szabó és a cipőkereskedő közé.

Egyszerre gyöngye sóháj lengett át a fákon, s a hámulók előtt leszállott az égből a gyermek Jézus. Egyenesen Marczikához ment és megcsókolta. A szép ruha, kalap és csizma egy szempillantás alatt átvándorolt a Marczikához. A gyermek Jézus gyönyörködve nézett rajta végig, aztán odament a három adakozóhoz, kezet fogott velük és egyenkint megáldotta őket. Aztán eltűnt. A körülállók pedig bámulva nézték az égi csodát.

Ki volt boldogabb Marczinál? Az igazgató és a tanítók igen barátságosan néztek rá, sőt meg is engedték, hogy kezet csókoljon nekik. A fiúk, akik azelőtt csúfolták vagy éppen rá se néztek, most mind látták, hogy menjen velük játszani. Sőt azt is észrevette a fiu — aki alapjában nagy imposztor volt, de a szegénység elvonta benne ezt a tulajdonságot — hogy a lányok is észreveszik, amint takaros ruhájában végigfeszít az utcán...

Oh, ti gazdagok, kik egyik ruhát a másik után csináltatjátok, ti nem is sejtitek, hogy milyen boldogság az, ha az ember új ruhát kap! Marczikát gyerek lelke túláradt az örömtől, hogy ábrándjait valóra válni látta. Új ruha! Új kalap! Új cipő! És egyik sem olyan, hogy más éjszakra való lenne! Minden szép és jó; szebb és jobb nem is lehet. Mégis csak jó az Isten!

És Marczika szemében a boldogság könyei ragyogtak...

... Egy gyöngye szellő suhanása s a nyomán csodák történtek. A ruha, a kalap, a csizma és a pálcza megint ott van, ahol volt, csak a könyvek maradtak meg.

A láz átáhhagyott, a beteg eszméletre tért.

— Olyan szépét álmodtam, anyám! Én voltam a legholdogabb a világon. Mindent megkaptam, amit szívem kívánt. Olyan jó volt az álom, bár csak föl se ébredtem volna!

Az asszony sebesen keresztet vetett magára:

— Az Istenért, fiam, ne vótkezzél!

Igen szomorú, de bizony úgy történt, hogy harmadnapra már el kellett hívni a tisztelendő urat, gyóntassa meg Marczikát. A kis fiu nyugodtan várta a végét és megtört szeméi élénken forgatta a tisztelendő ur felé.

— Gyónjal meg, fiacskám.

Marczika hágyadt hangon felelt.

— Igen.

Aztán folytatta:

— Véttem a kilenczedik parancsot ellen, mert kívántam másnak a ruháját. Véttem a Jankó ellen, mert eltörtem a játékát; véttem iskolaspajtásaim ellen, akik csúfoltak, mert megszüdtem őket és véttem az apám ellen, akit az Isten nyugosztaljon meg, mert egyszer kifelejttem az estéli imádságomból. Többet nem tudok.

A tisztelendő ur aztán ellátta a haldoklót a halotti szentséggel. Az anya kezét tördelve, kiszáradt, könnytelen szemekkel nézett elhaló fiára. — Marczika összeszedi erejét és odafordul az anyjához:

— Mondd, anyám, nem izensez semmi apának?

Az asszony eltartarta arcát és zokogott. Marczika a fal felé fordult, csöndesen meghalt.

Sebestyén Ede.

szíteni, addig az egyes pártorganumok ugyan csak huzdianak arra, hogy egyik se engedjen.

A prágai „Politik“ említést tesz egy lengyel lapnak híreről, mely szerint gróf Thunnak van egy olyan tervezete, mely a nyelvkérdésben a németeknek tesz bizonyos engedményeket, melyekhez az ifjú-csehek mérsékeltbb elemei hozzájárulnának. Ha azonban ez a tervezet sem fogadhatnák el a pártok részéről, akkor a nyelvrrendelethez kölfüggesztése következne, amit azonban már valószínűleg nem gróf Thun, hanem utódja eszközölné. Az idézett lap ehhez azt a megjegyzést fűzi, hogy a hír valószínűleg Rutorsky lengyel képviselőtől ered, aki a nyelvkérdést a németek szellemében óhajtja megoldani. Csak hogy addig, míg dr. Kaizl tagja a kabinetnek, ilyen megoldás elképzelhetetlen.

A „Grazer Volksblatt“ mai, feltűnést keltő cikkében azt mondja, hogy minden becsületes és lelkiismeretes népképviselőnek az a kötelessége, hogy a kiegyezés létrehozását meghiúsítsa.

A krakói „Czasz“ pedig figyelmezteti a cseheket, hogy a lengyelek nem fognak velük járni, ha ők az összmonarchia érdekeit a saját pártérdekeik mögé állítják folyton.

Ezért nem láthatja ma még senki, mire fognak vezetni a miniszterelnök és a pártvezérek között folytatandó tanácskozások. A még rendelkezésre álló három hét alatt talán észhez kapnak csehek, németek, lengyelek egyaránt és lehetővé teszik, hogy a kormány ne éljen azokkal az intézkedésekkel, melyeket készen tart arra az eshetőségre, ha a Reichsrath megint nem akarná legkomolyabb feladatát teljesíteni.

Dreyfus-bonyodalmak.

(Távirati tudósítások.)

A Henry öngyilkossága után egyelőre elapadt a szeszifráziók forrása. A vezérkar tagjai ugyan sorra kíváncznak nyugalomba, de ez már nem új dolog. Legfőlegb Pellieux köti le egy pillanatra Páris figyelmét, amikor a törbentek után olyan megokolással kéri nyugdíjazását, amelyben súlyos ítélet is rejlik. A tábornok ugyanis levelet irt Zurlinden katonai parancsnoknak s ebben azt mondja:

— Inkább nyugalomba megyek, sem hogy ezekkel a becstelen emberekkel egy kalap alá tegyenek.

Egyébként most már a csöndes kontemplálás ideje érkezett el. Az újságok nyugodtabban viselkednek és lassankint a megszokott tónusban nyilatkoznak, az egyik a revízió mellett, a másik ellene. Sőt ma már akad egy-két újság, amelyik a Henry hamisításában fölfedezi a meggondolatlan hazafiságot is, tehát nem is akar bünt látni, hanem csak hazafiságból elkövetett meggondolatlanságot. Természetes, hogy az ilyen hangokkal szemben a Dreyfus-barát újságok a másik tuzásha esnek és a Henry bűnösségéből egyszerűen a Dreyfus ártatlanságára következtetnek. S a két áramlat hatással van a kormányra is, mely két nap óta állandóan tanácskozik; de jöhetnek a miniszterek közt is akad már revizionista, határozatra eddig még nem került a sor. S ha igaz, hogy a hadügyminiszter Henry hamisítása dacára is föltétlenül hisz Dreyfus bűnösségében, akkor nem lehetetlen, hogy revízió nem is lesz. A kormány egyszerűen várja, hogy a Henry vallomásával megindult láрма lecsöndesüljön és nem fog tenni semmit sem. Mert az nem egészen valószínű, amit Dreyfus-barát újságok híresztelnek, hogy Németország és Olaszország fenyegetésekkel akarják a revíziót siettetni. Német és olasz újságok kiállhatnak ilyen fenyegetésekkel, de a német és az olasz diplomácia nyilván nem fog az újságok szuggerálásának engedni.

A mai nap táviratai a következők:

A hamisított levél.

Páris, szeptember 2.

Az a levél, melyet Henry hamisított, három részből volt összeragasztva. Két darabja, a felső és az alsó, amelyen a kelet és az aláírás volt, valódi, a középső darabja azonban hamisítva van. Erre a középső darabra irta Henry Dreyfus nevét és ezen a darabon van arról szó, hogy Dreyfus egy külföldi katonai attaséval összeköttetésben van. A vezérkari tisztek azzal mentegetik hiszékenységüket, hogy a papiros sok helyen volt összeragasztva és összegyűrve.

Tudvalevőleg Pellieux tábornok volt az, aki a most hamisítottnak fölismeret levelet először nyilvánosságra hozta. Ez a Zola-pör folyamán történt, amikor Pellieux azt állította, hogy ez a levél föltétlenül bizonyítja Dreyfus bűnösségét. A „Gaulois“ már most azt írja, hogy Pellieux ezt azért tette, mert egy esküdtől levelet kapott, amelyben ez volt: „Mint emberek nem kételkedünk, de mint esküdtök kötelesek vagyunk önt arra kérni, hogy Dreyfus bűnösségét bebizonyítani sziveskedjék.“

Pellieux ugyanazon a napon az egyik esküdt ügyvédjétől is kapott levelet, aki azt írja, hogy az esküdtök ismerni akarják Lebrun jelentését. Pellieux az első levelet a törvényszék elnökének, a másodikat Boisdeffre tábornoknak küldte el. E levelek következtében Méline, Billot és Millaud tanácskoztak a dologról és azt határozták, hogy Lebrun kihallgatását nem engedik meg. Ugyanazon a napon hallgatták ki tanuként Pellieux-t, aki látva azt, hogy Zola szavai nagy benyomást tesznek az esküdtökre, saját szakállára hozta nyilvánosságra a hamisított iratot. Pellieux a Walsin-Esterházy ellen való vizsgálat során szerzett tudomást erről a levélről, Gonze tábornok azért adta át neki, hogy Pellieux-t megnyugtassa. Pellieux Gonze határozott biztosításával szemben fölösilegesnek vélte, hogy a levél valódiságát megvizsgálja és amikor most látta, hogy megtévesztették, azonnal levelet irt Zurlinden katonai parancsnoknak, amelyben fölháborodását fejezi ki és kijelenti, hogy inkább nyugdíjazását kéri, sem hogy ezekkel a becstelen emberekkel egy kalap alá tegyék. Zurlinden válaszában arra kérte Pellieux-t, hogy vonja vissza nyugdíjazását kérő levelét, amit Pellieux meg is tett. A „Gaulois“ ehhez még azt jegyzi meg, hogy Pellieux föltétlenül követeli a Dreyfus-pör revízióját.

A francia kormány álláspontja.

Páris, szeptember 2.

A kormányban a Dreyfus-pör revíziójára vonatkozólag két áramlat van. A miniszterek egy része azt vallja, hogy Henry hamisítása csak közvetve függ össze a Dreyfus-pörrel, mert a hamisítást két esztendővel a pör tárgyalása után követte el. Ezzel szemben más miniszterek arra utalnak, hogy Henry az 1894-iki Dreyfus-pörben a legfőbb terhelő tanu volt és hogy hamisítása akkori tanuvallomását gyanúsítja. Már ez is elég arra, hogy a hamisításnak a Dreyfus-pörrel való kapcsolatát kimutassák s hogy megállapítsák azt az új faktumot, amelyet a törvény a pörnek újból való fölvételére követel. Cavaignac arról biztosította a minisztereket, hogy Henry hamisítása akár milyen gaz és megvetésre méltó legyen is, nem rendítette meg Dreyfus bűnösségéről való abszolút meggyőződését, mert ez a meggyőződése az áruhársra vonatkozó iratcsomóra alapul, amelynek egyes darabjait sem a szöszéken fölolvasni, sem a törvényszéken a nyilvánosságnak átadni nem lehet. Brisson ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedik, hogy nem arról van szó, hogy Dreyfus bűnös-e, vagy ártatlan, hanem az országnak rendkívül fontos érdeke forog közközn. A legutóbbi napok eseményei után kell valaminek történni a nép megnyugtására. A miniszterek azonban még eddig nem döntöttek. Ma újra minisztertanács lesz, melyen Bourgeois közoktatásügyi miniszter is résztvesz, akit távirattal hívtak haza Svájcából, ahol nyaral.

Páris, szeptember 2.

A miniszterek tegnap határozathozatal nélkül váltak el egymástól. Valószínű, hogy Brisson elnöklése alatt ma este újra összeülnek. A „Matin“ azt hiszi, hogy Bourgeois távolléte volt az oka annak, hogy a minisztertanács határozatot nem hozott.

Henry védői.

Páris, szeptember 2.

A „Libre Parole“ igen melegen emlékezik meg Henryről. Azt mondja róla, hogy egyszerű lélek volt, aki összenőtt egyenruhájával. Föl volt háborodva a zsidók ellen és főlebbvalójának eszöközökkel akart szolgálni, hogy visszautasíthassa azokat a hitvány támadásokat, amelyeket a Dreyfus-zindikátus a hadseregbe szórt. Nem volt szép a hadügyminisztertől, hogy ilyen szigorúan bánt el a szegény emberrel.

Rochefort lapja a következőket írja: Henry a meggondolatlan hazafiság rohamában követte el tettét, halálát pedig a legnemesebb motivumból kereste, mert szegény családjának biztosítani akarta az azt törvényesen megillető nyugdíjat.

A revízió.

Páris, szeptember 2.

Cassagnac azt kérdezi az „Aurore“-ban, vajon igaz-e, hogy egy másik katonatiszt szuggerálta Henrynek a hamisítást, mert ebben az esetben Henrynek büntársai voltak és valószínűleg ezek voltak azok, akik a gyilkos horotvát a kezébe adták. Mindezt ki kell deríteni, meg kell tudni, hogy miért küldte Cavaignac Henryt a Mont-Valerienba, ahová csak fegyelmi vétséggel vádolt katonatiszteket szoktak küldeni és miért nem a Rue Cherche-Midi katonai fogházba, ahol szigorubban tartják be a szabályokat és ahol bizonyosan elvették volna tőle a horotvát. Aztán még egy másik kérdésünk is van, folytatja Cassagnac: Cavaignac a június 7-iki beszédében kijelentette, hogy az akkor még valódinak tartott levél egy passzusát nem olvashatja föl. Amíg Cavaignac azt a levelet valódinak tartotta, addig esetleg elfogadhattuk az ő aggodalmát, de ma, amikor az egész világ tudja, hogy ez a levél hamisítónak a műve, megszűnik az az aggodalom és a minisztereknek kötelessége az akkor elhallgatott passzust fölolvasni, amelyből megtudhatjuk a hamisító szándékát és a többi titkos bizonyíték értékét.

A „Matin“ szerint Cavaignac még most is ellenzi a Dreyfus-pör revízióját, mert előbb be akarja fejezni azt a vizsgálatot, amelyet a minisztérium átvétele után ő maga indított meg. A „Figaro“ konstataja, hogy a hadsereg is élénken óhajtja, hogy a dolognak vége legyen; csinálják meg a revíziót, amely legelső sorban a hadsereg érdeke. Ma mindenki a revíziót akarja, miután az a szegény ördög, aki a hadsereget, a kormányt és a kamarát megcsalta, a Mont-Valerien-on véget vett életének. Hogyha egy hamisító megcsalhatta a kamarát, amelynek az általános választójog csaltatlanságot ad, ha megcsalhatta a vezérkart, a francia dicsőség megtestesülését, ha megcsalhatta a minisztereket, akik Franciaország legfölvilágosodottabb elméi kell, hogy legyenek: miért ne csaltotta volna meg a katonai bíróságot is? Kezdjék meg azonnala pör revízióját és ha Dreyfust bűnösnek találják, küldjék vissza az Ördög-szigetre. Ez az egyetlen, amit kockáztatnak.

A „Matin“ azt mondja, hogy két mód kínálkozik arra, hogy a Dreyfus-ügynek véget vessenek: az egyik az, hogy megsemmisítik az első ítéletet formahiba miatt, a másik az, hogy az eljárást megújítják valamely új tény alapján. Dreyfusné ezelőtt két hónappal folyamodott Sarrien igazságügyminiszterhez azért, hogy a törvénytelen ítéletet semmisítse meg, mert a bírának titkos bizonyítékot adtak át, amelyeket sem Dreyfus, sem védője nem ismert. Dreyfusné erre a kérvényre még nem kapott választ. Kedvező válasz esetében a legfőbb ítélőszék konstataálni fogja, hogy visszaélés történt titkos iratokkal és hogy az ítélet ez okból törvénytelen volt. Ez azt jelenti, hogy a legfőbb ítélőszék

megsemmisíti az ítéletet és hogy Dreyfust más, Párison kívül székelő katonai bíróság elé állítják, amely esetben hazahozzák az Örög-szigetről, hogy magáért megfelelően. A másik mód, a revízió, most azért lehetséges, mert Henry vallomásával és öngyilkosságával oly új faktum merült föl, amely a törvény értelmében lehetővé teszi a revíziót. Henry, aki a Dreyfus pörében a legfőbb terhelt tanu volt és akinek szavára és tekintélyére a katonai bírak elítélték Dreyfust, a legutóbbi események szerint gyanús és hitelt nem érdemlő tanu volt és ez oly tény, amely a törvény értelmében a revíziót megköveteli.

Paris, szeptember 2.

A kabinet tagjai közti véleményeltérések hátráltatják a revízió ügyét. Most még lehetséges volna a revíziót elrendelni anélkül, hogy ez sok áldozatot követelne. Cavaignac azonban ellene szegül a revíziónak.

A két minisztertanácsban felmerült nézeteltérések a következőkben precizizálóhatók:

A miniszterek egy része kijelentette, hogy egyelőre nincs is kérvény, amelyben a perújításról szó volna. (?) Dreyfus Lucie kérvénye az igazságügyminiszterhez csak azt kívánja, hogy a férje ellen hozott ítéletet hivatalból semmisítsék meg, mert férjét csak titkos bizonyítékok alapján ítélték el. Erre azonban jogi bizonyítékok nincsenek. Ezen a jogszímen tehát revíziót nem lehet elrendelni.

Ezzel szemben azonban arra is rámutattak, hogy Henry vallomása egy Dreyfus ellen szóló okirat hamisításáról okvetlenül jogi hatásokot szül a pörújítás tekintetében. Ezt az állítást a revízió ellenesei persze azzal akarták lerontani, hogy 1894-ben semmiféle befolyást nem gyakorolhatott Dreyfus bírására az a hamisítvány, amelyet Henry 1896-ban gyártott.

A haditörvényszék ítéletét nem befolyásolhatta egy olyan irat, amely akkoriban nem is létezett.

A kabinet több tagja azonban mindezek dacára azon a véleményen van, hogy a perújítás elkerülhetetlen, mert Dreyfust Henry tanuvallomásai alapján ítélték el, már pedig az nagyon valószínű, hogy egy hamisító a törvényszék előtt hamis tanuvallomást tesz. Már pedig az is egészen bizonyos, hogy a hadi törvényszék egészen másként ítélt volna, ha tudta volna, hogy család, hamisító a per koronatanuja. Ez az új tény, amely feltételhez a törvény a perújítást köti.

A revíziót meg kell indítani már csak azért is, hogy a közvélemény lássa, hogy a törvényt a lehető leghatározottabban magyarázza a kormány, mielőtt arról van szó, hogy a legesekélyebb jogosult kétely merül fel valamely ítélet ellen.

A minisztertanács csak kedden fog dönteni, amikor Bourgeois visszavárják a Svájc-ból, aki valószínűleg már el is utazott onnét, mert a hazahívó táviratot nem kapta kézhez.

Cavaignac meggyőződése.

Paris, szeptember 2.

A Havas-ügynökség jelenti, hogy Cavaignac hadügyminiszter ma délután fogadta Lasies nemzeti párti képviselőt és úgy nyilatkozott, hogy meg van győződve Dreyfus bűnösségéről. A miniszter ezenkívül korábbi kijelentéséhez híven azt is mondta, hogy el van határozta mindazok ellen eljárni, akik kötelességüket nem teljesítették, vagy egyébként felelősséggel tartóznak. Lasier azon meggyőződésben van, hogy míg Cavaignac lesz a hadügyminiszter, a per revíziójára sor nem kerül.

Piquard ügyei.

Paris, szeptember 2.

A semmitőszék ma hozott ítéletet Piquard panasza ügyében. Piquard ugyanis a semmitőszékhez fordult avégből, hogy semmisítse meg a vádtanácsnak azt a határozatát, amely szerint Esterházy és du Paty ellen az eljárás becsületes és a polgári bíróságnak ez ügyben való illetéktelenségét kimondotta. Piquard azt

is kérte, hogy du Paty de Clam ellen a vizsgálatot megindítsák.

A semmitőszék ítélete, amely ma délután került a nyilvánosság elé, tisztán csak jogi jelentőséggel bír, semmiféle praktikus következményei nincsenek. Az ítélet visszatartja Piquard panasza, mert egy magánfél nincs jogosítva arra, hogy a vádtanácsnak beszüntető határozata ellen panaszt emeljen.

Ami azonban az illetéktelenséget illeti, azt elismeri a semmitőszék, de azért hozzáteszi, hogy mindaddig nem lehet véglegesen rendelkezni du Paty de Clam ügyében, amíg Esterházy ellen hamisításért vádat nem emelnek.

Labori egyúttal azt is kérte a törvényszéktől, hogy Piquard-nak ideiglenes szabadonbocsátását rendelje el. Ezt azonban csakis a fenyegető rendőrbíróság rendelheti el, amely előtt Piquard be van vádolva.

A revízió ellen.

Paris, szeptember 2.

A nemzeti izgatók most egy egészen új módot találtak ki arra, hogy a Dreyfus-pör revíziója ellen agítaljanak.

Jó, jó — így kiabálnak tele torokból — hát legyen revízió, de a revízió — háborút jelent. Ezt a jelszót ma reggel adta ki Judet a „Petit Journal“-ban és azt követelte, hogy a revízióval egyidejűleg a hadsereg mozgósítását is rendeljék el.

A „Patrie“ állítólag magas állású katonatiszttól értesül arról, hogy a revízió esetén okvetlenül kitör a háború. Mert ha a mostani viszonyoknak véget akarnak vetni, akkor nyilvánosan kell vezetni a perújítást. Akkor mindent meg kell mondani és el kell majd árulni a nemzeti védelem titkait, ez pedig háborúhoz vezet. Sok tábornok, a vezérkar nagy része le akar mondani. Ezek után majd lerántják a fátyolt arról, amit tudnak.

Igy fenyegetik és rémítgetik az antirevuzionisták a francziákat.

TÁVIRATOK.

A világbéke.

London, szeptember 2. A „Westminster Gazette“ írja: A pétervári angol nagykövet kifejezte az orosz kormány előtt az angol kormány szives rokonszenvét Miklós csár kezdeményezése irányában és tudatta, hogy Balfour átvette a körlevelet. A végleges választ Salisbury lord távolléte késlelteti, de az lényegében kétségtelven fogja Oroszországot Anglia szives közreműködéséről a csár nagy céljának elérésére.

Pétervár, szeptember 2. A „Novoje Vremja“ polemizál a külföldi lapokkal az európai államok fegyverkezésére vonatkozó orosz jegyzék értelméről, és azt mondja, hogy a csár részéről tett indítvány egyenesen a fegyverkezés továbbfejlesztésének meggátolására és komoly veszedelmére utal. A nevezett lap azt hiszi, hogy a helyes következtetés így formulázható: Meg kell állapodni annál, ami már megvan és közösen kell eszközöket találni arra, hogy a népeket tönkretelő fegyverkezéseknek továbbfejlesztése szükségtelen legyen. Mindenki előtt világos, hogy nem rögtön a leszerelésről és ennek következményeiről van szó, ami nemcsak a francia, de bizonyos tekintetben a német sájtót is nyugtalanította. A „Novosti“ azt mondja, hogy fődolog a hatalmak egyetértése. Ha csak egy hatalom is visszautasítja a konferencián való részvételt, úgy az nem jöhet létre, mert a konferencia célja csak úgy érhető el, ha a hatalmak között az érdekeljes egyensúly a biztosított.

London, szeptember 2. A „Westminster Gazette“ szerint az angol kormány már el is fogadta a csár meghívását a lefégyverzés ügyében tárgyaló konferenciára.

Értesülésünk szerint azonban e jelentés egyedüli alapja abban keresendő, hogy a

pétervári angol nagykövet a csár ajánlatára udvarias hangon válaszolt. Ebből az új udvariassági tényből vonják le egyes lapok a legmesszebbmenő következtetéseket.

Róma, szeptember 3. Ma este küldi el Olaszország a csárnak a lefégyverzési jegyzék ügyében adott válaszát.

Az „Italia“ szerint a konferencián résztvevő hatalmak arra fogják magukat kötelezni, hogy az eddig fennálló szerződéseiken nem fognak változtatni.

Bern, szeptember 2. A nemzetközi békeiroda köszönő táviratot intézett a csárhoz kezdeményező lépéseért.

Vilma királynő koronázása.

Hága, szeptember 2. Wilhelmina királynő trónralépte alkalmából Ferencz József királytól egy kéziratot kapott, amelyben a felséges ur szerencsekívánatait küldte a királynőnek és kifejezte abbéli reményét, hogy Ausztria-Magyarország a Hollandia barátságos viszonyai továbbra is tartósak maradnak. — A királynő saját kérelmére maradtak el az idegen udvarok képviselői a koronázásról. Egyedül a weimari királyi pár és hesszeni nagyhercegi család vesz részt rajta.

Vásár egy öblőre.

London, szeptember 2. A „City“-ben ma el volt terjedve az a hír, hogy a Delagao-öblöt Portugália átengedi Angliának — állítólag tizenhat millió font sterlingért. A hír megerősítésre vár. Annyi bizonyos, hogy itt egy pár nap óta a portugál járadék állandóan emelkedik és hogy a még mindig itt időző portugál követ nagyon sokat járkal a Foreign Office-be. Egy másik hír szerint egy angol társaság fogja megszerezni az öblöt.

HIREK.

Szeptember elsejével új előfizetés nyílik lapunkra:

Előfizetési árak:

Szeptember 1-től december 31-ig	4 frt 70 kr.
Szeptember 1-től november 30-ig	3 frt 50 kr.
Szeptember 1-től október 31-ig	2 frt 40 kr.
Szeptember hóra	1 frt 20 kr.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése augusztus 31-ikén lejárt, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Most belépő új előfizetőinknek, kívánságukra, szívesen megküldjük érdekesítő regényünk

BABEL

Írta: Augustin Filon

addig megjelent folytatásait.

Ezenkívül új előfizetőinknek is már igényük van MIKSZÁTH KÁLMÁN

KATÁNGHY-NAPTÁRÁRA,

melyben nagyságos Katángy Menyhért országgyűlési képviselő ur pompás ötlettel mulattatja az olvasót. Ezt a naptárt, mely díszes kiállításban karácsonykor fog megjelenni, díjtalanul küldjük szét kizárólagosan az „Országos Hírlap“ előfizetőinek.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A királyné Svájcban. Bernből táviratozzák nekünk: Erzsébet királyné négy-öt hétig Cauxban, Montreal mellett, a Grand Hotelben fog lakni. A királyné kísérete tizenkét személyből áll. Ő felsége ideérkezése után azonnal táviratot küldött Ferencz József királynak, amelyben értesíti, hogy gyönyörű időben jött és hogy nagyon sajnálja, hogy a felséges férje nem kísérhette őt ide.

— A királyvár Szepesség. Lócsei tudósítónk írja: A királyvár a Szepességben a társadalom minden rétegét foglalkoztatja. Szerecsányi Pál szepesi püspök a megyei papsághoz köriratot intézett azzal a felszólítással, hogy ő felsége fogadtatására hivatkozával együtt mind nagyobb szám-

TÖRVÉNYKEZÉS.

Vesztróczy ügye. Vesztróczy István volt fővárosi előjáró és özvegy Nagy Ferencné bűnpöre a befejezéshez közeledik.

Az ügyészség köréből. A fiumei ügyészség vezetője, dr. Fésüs György szabadságra menvén,

A földosztó pöre. Megirtuk, hogy a nyíregyházi ügyészség izgatás miatt pörbe fogta a híres szocialista földosztót.

A „Vasut“ szerkesztősége. Annak idején néhány lapba is belekerült az a hír, hogy Heller József hirlapíró a télen azért lett öngyilkossá,

SPORT.

Magyar lovak Baden-Badenben. A baden-badeni nemzetközi meetingen 355.523 márkát osztottak ki versenydíjakban,

Bécsi löversenyek. A bécsi szeptemberi meeting e hónap 4-én, vasárnap, kezdődik.

Áruló. Báró Königswarter Árulójáról az a hír volt elterjedve, hogy beteg.

Az Eszterházy-Memorial. A bécsi meeting harmadik napján lefutandó harmincezer koronás Eszterházy-Memorialban a következő kétvéseket várják a starthoz:

Table with names of competitors and their respective owners (lovagolja).

E régebben kritériumnak nevezett verseny fogja eldönteni, hogy melyik a legjobb kétvése.

A kerékpáros szövetség. A magyar kerékpáros szövetség az idei tanácsulását Pécsen tartja a következő ünnepi sorrenddel:

Szeptember 3-án a vendégek fogadtatása és elszállásolása. Esti 8 órakor díszelőadás a pécsi nemzeti színházban ének- és kerékpáros műsorral.

Szeptember 4-én reggel fél 9 órakor tanácsülés kezdete Pécs szab. kir. város tanácstermében.

A nagy bécsi handicap. A bécsi szeptemberi meeting alatt döntésre kerülő bécsi nagy handicapra ma jelent meg a teherkötés.

Table listing names and weights of participants in the handicap race, including Mirkó 4é, Rahenvater 4é, etc.

Az angol St-Leger. Az angol St-Leger e hónap 7-én kerül döntésre Doncasterben.

A Condor kerékpáregylet kirándulása. A Condor kerékpáregylet holnap egész napi kirándulást rendez Újlőre.

A kahlenbergi-díj. A bécsi októberi meeting legjobban dotált gátversenyére ma volt a bánatjelentés.

Monstre-vívás. A budapesti egyetemi ifjuság az összes főiskolák részvételével vívóakadémiát rendez.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság Ester Endre díjnók zalaegerszegi lakos díjas írodakezelési gyakornokká,

Magyar név. Lakits József országos statisztikai hivatalos budapesti lakos Ladányira, kiskoru Steiner Jakab nagy-bajomi lakos Szekecsre,

Weichler Mór budapesti lakos, valamint kiskoru fia Vilmos és László Vermesre, Polákovics István budapesti lakos Pálíra, kiskoru Klein Nándor budapesti lakos Tolnára,

Arverések a fővárosban. Kormos Adolf ingóságai V. Lipót-körút 7/b. szept. 3. Bóta Szilárd ingóságai IV. Kossuth Lajos-utca 12. szept. 3.

A vidéken. Koszánics Miklós ingóságai Pancsován szept. 6. Füleki László ingatlanai Ládbesenyő (Edelény) községében szept. 20.

Pályázatok. Az okládi (Székely-Udvarhely) járás-bíróságnál aljegyzői állásra, a zombori járás-bíróságnál aljegyzői állásra,

NYILT-TÉR.

Egyéves önkéntesek

Legjobban és legelőször szeretik be a fölszereléseket az önkéntesek ismert

BLUM és TÁRSA

ő cs. és kir. főtisztósági József főherceg udvari szállított és szerb királyi udvari szállító-cégnél.

Budapest, IV., Sütő-utca 2. szám

Sorozókötetelek

Ingeny és bírságok, kapnak oly ar-jegyeket, mely az egyéves önkéntes év-önlévélre vonatkozó magyar és német-székesi törvények elhatározásait és a folyamodvány-mutatást tartalmazza.

Raktárállomány:

Table showing warehouse inventory for various goods like Buza, Róz, Arpa, Zab, Tengeri, Liszt.

Gabonaforgalom:

1898. szeptember 1.

Table showing grain trade statistics including arrival and departure of goods like búzából, rozsából, árpból, zabból, tengeriből.

Hivatalos készárjegyzések.

Table of official commodity prices for various types of grain (wheat, rye, barley) and other goods.

Előfordult határidőkötések.

Table of interest rates for various terms, categorized by month and commodity type.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table of interest rates for various terms, categorized by month and commodity type.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, szeptember 2.

Valamivel jobb hangulathoz indult ma az üzlet az értéktőzsdén és délben még némi szilárd-

leginkább az üzletelenség befolyása alatt, az árak ujra hanyatlottak: az államvasutat ismét sűrűseben kiálták Bécsből, és ily körülmények között a négy órai zárlat is meglehetősen gyöngének alakult.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 396—395.40, Jelzálogbank 247.75, Osztrák hitelrészvény 360.35—360.—, Osztr.-magyar államvasut 357.—356.60, Közuti vaspálya 384.50, Villamos vasut 244.50 forinton kötöttet.

Délután 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 360.—, Magyar hitelrészv. 395.50, Aranyjárdék 120.75, Koronajárdék 98.60, Leszámitoló-bank 260.75, Jelzálogbank 247.85, Rimamurányi 252.75, Osztrák-magyar államvasut 356.70, Villamos vasut 244.50, Közuti vaspálya 384.50 forinton.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Salgótarjáni 620—621, Közuti vasut 383.75—384, Villamos vasut 245—244, Magyar hitelrészvény 395.50—395.25, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 101, Rimamurányi 252.75—252.25, Osztrák hitelrészvény 360.40—359.95, Osztrák-magyar államvasut 357.20—356.60, Hazai bank 111, Általános közbánya 96.50.

Dijbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2.— forint, 8 napra 3.50—4 forint, szeptember utóljára 7—7.50 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table of commodity prices and exchange rates for various goods and currencies.

Az utótőzsdé gyengült.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table of commodity prices and exchange rates for various goods and currencies.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTÖZSDEK.

Budapest, szeptember 2. Terményekben ma nem volt forgalom.

Hivatalos jegyzések.

Table of commodity prices and exchange rates for various goods and currencies.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, szept. 2. A vásári forgalom: Husnál a forgalom lanyha, árak szilárdak. Baromfián lanyha, árak szilárdak. Halban élénk, árak emelkedtek. Tej- és tejtermékekén élénk, árak emelkedtek. Tojánál élénk, árak szilárdak. Zöldsegnél lanyha. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, hűvös. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabus hátulja I. 52—56 frt. II. 48—52 frt. Birkahus hátulja I. 42—46 frt. II. 40—42 frt. Borjubus hátulja I. 64—68 frt. II. 60—64 frt. Sertéshus lőrendű 62—66 frt, vidéki 46—52 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként), Sertészir hordóval 64.0—66.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 0.90—1.20 frt. Csirke 1 pár 0.55—1.00 frt. Lud hízott kilonként 50—60 kr. — Kéltőlék. Tojás I. lada (1440 db) 31.5—32.5 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.00—1.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.00—4.50 frt. Lencse m. 100 kilo 7—9 frt. Bab nagy 100 kilo 8—12 frt. Paprika I. 100 kilo 30—60 frt. II. 20—28 frt. Vaj I. rendű kilonként 0.70—0.75 frt. Tea-vaj kilonként 0.30—1.10 frt. Burgonya. idej, 100 kilo 0.90—0.00 frt. Halak. Harcsa (élő) 0.80—1.00 frt 1 kilo. Csuka (élő) 0.80—1.00 frt 1 kilo. Ponty dunai 0.40—0.60 frt.

Szesz.

Budapest, szeptember 2. Irányzat lanyha. A kontingens nyersszesz ára Budapest 18.75—19.—. Finomított szesz nagyban 56.25—56.75. Finomított szesz kicsinyben 56.75—57.—. Élesztőszesz nagyban 56.—56.25, Élesztő szesz kicsinyben 56.50—56.75, Nyersszesz adózva nagyban 55.25—55.5%. Nyersszesz adózva kicsinyben 55.75—56.—, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 15.—15.50, Denaturált szesz nagyban 22.—22.1/5, Denaturált szesz kicsinyben 22.25—22.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasút Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, szept. 2. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.50—19.70 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 19.40—19.70 frt.

Praha, szept. 2. Adózott tripló-szesz nagyban azonnali szállításra 55.25—55.50 forinton kelt. Adózatlan szesz 19.—19.1/5 forinton kelt el azonnali szállításra.

Trieszt, szept. 2. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban, 12.—forint, magyar áru 12.25 forint szeptemberi szállításra.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, szeptember 2. A tengeri kivételével, amely szilárd volt, a mai gabonátőzsdén a jegyzések változatlanok maradtak. Kötletet: buza őszre 8.32—8.31—8.34 forinton, buza tavaszra 8.32—8.33 forinton, rozs őszre 6.83—6.84 forinton, zab őszre 5.68 forinton, tengeri május—juniusra 4.81 forinton.

Hivatalosan jegyzetett:

Buza tavaszra 8.33—8.35, buza őszre 8.31—8.35, rozs őszre 6.83—6.84, tengeri május—junius szeptembere 5.45—5.47, tengeri május—junius 4.80—4.82, zab tavaszra 5.67—5.69, reepeze augusztus—szeptemberre 12.80—12.90 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, szeptember 2. A mai tőzsdén kedvezőbb volt a hangulat, miután a külföldi tőzsdékről magasabb jegyzéseket jelentettek és a helyi spekuláció ennek következtében államvasut és alpesi részvényekben fedezeti vásárlásokat eszközölt. Fegyvergyár is javult valamelyest, de ezt mindvégig megtartani nem tudta. Zárlat felé az irányzat gyengült.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 360.25—360.—, Anglobank 157.50, Union-bank 295.—, Länderbank 225.25, Osztrák-magyar államvasut 356.85—357.35, Déli vasut 76.25—76.35, Alpesi bánya, 164.80—165.70, Fegyvergyár 204—207, Tramway 510—511.—, Májusi járadék 101.80, Török sorsjegy 59.80—60.20, Német márka 58.87.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 360.—, Anglo-bank 157.50, Bankverein 267.50, Unionbank 295.—, Länderbank 225.—, Osztrák-magyar államvasut 356.75, Déli vasut 76.50, Elbe-völgyi vasut 264.75, Észak-nyugoti vasut 246.50, Török dohányrészvény 132.50, Fegyvergyár 204.— Alpesi banya 165.10, Májusi járadék 101.80, Török sorsjegy 60.10, Német márka azonnali szállításra 58.87.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 42%-os papírjárdék 101.80, 42%-os ezüstjárdék 101.55, 4%-os osztrák aranyjárdék 121.55, Osztr. koronajárdék 101.55, 1860. sorsjegy 140.90, 1864. sorsjegy 194.—, Osztrák hitelsorsjegy 199.—, Osztrák hitelintézeti részvény 359.75, Angol-osztrák bank 157.25, Union-bankrészvény 295.—, Bécsi Bankverein 267.50, Osztrák Länderbank 225.—, Osztrák-magyar bank 907.—, Osztrák-magyar államvasut 356.—, Déli vasut részvény 76.25, Elbe-völgyi vasut 264.75, Dunagőzhajózási részvény 472.—, Alpesi bányarészvény 164.50, Dohányrés-

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. szeptember 2-án.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, including paper (Állampapírok), bonds (Záloglevelek), and other commodities. Columns include 'penz' (cash) and 'ár' (price).

SHINHAZAK.

Budapest, szombat, 1898. szeptember 3-án.

Színházi műsorok.

Table listing theater programs for various venues: Nemzeti Színház, Vig Színház, Népszínház, Magyar Színház, Budai Színház, Kisfaludy Színház. Columns include the day of the week and the main performance.

NEMZETI SZÍNHÁZ. Évi bérlet 189. Havi bérlet 3. Nők az alkotmányban. Vigadók 3 félóra. Irta: Toth K. Személyek: Bánfalvi Bálint, Kasztina, néjs, Uka, kányva, Denzey Vilmos, Csédei, Borbács, Kantor, János, Szalai, Báro Szilankaményi Nádya F. Kezdeté 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ. 772. szám. Műsorok. A Prony-utcai ur. Bohózat 3 felvonásban. Irta: Maxime Boucheron és Adolphe Tavernier. Fordította dr. Erce Heimrik. Személyek: Bazant André, Dugastel Hector, Nouballe, Courtavelle, Mártha, leánya, Tremières, Pomaris, Le witte, Anzole, Torvénysek elnöke, Jacobin, Bonifaire, házmester Gyöngyi. Kezdeté 7 és fél órakor.

NÉPSZÍNHÁZ. A varázsgyűrű. Operette 3 felvonásban. Irta: D'Entery Adolphe és Burani Paul. Ford.: Kemei Gyula. Zenejét szerzte: Pianquette K. Személyek: XV. Lajos, De Chavannes, Renee, Levaldie, De la garde Georges F. Hegyi, Nicolas, Michellette, Vapacion lovag, Arnos, La Popeliniere, Terényi. Kezdeté 7 és fél órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ. Először: A babona. Operette 3 felvonásban. Irta: Fernier és Clairville. Fordította: Mikai Emil. Zenejét szerzte: Viktor Roger. Kezdeté 7 és fél órakor.

BUDAI SZÍNHÖR. Anday Buda kasszaony jutalomjáték. A kertész leány. Operette 3 felvonásban. Kezdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETISZÍNHÖR. Igazgató Feid Zeigmond. Szép Heléna. Operette 3 felvonásban. Kezdeté 7 órakor. KISFALUDY SZÍNHÖZ. Ó-BUDÁN. Igazgató Fajér Dező. Zárva.

Advertisement for Kanitz Ferencz és Tsa, featuring a list of school children and a notice about a clothing store. Text: 'Iskolás gyermekek észére szükséges fűhérművek legnagyobb választékban és legjutányosabban Kanitz Ferencz és Tsa szepességi vászonraktárában Kossuth Lajos-utca 11. sz. a. kaphatók.'

Advertisement for Társas kirándulás a dunai hadihajók nagygyakorlataihoz. Includes details about the trip, ticket prices, and contact information for Gyógyfürdők, Üdülőhelyek és Utazási központi iroda.

Advertisement for Nőképző-intézet (Women's Education Institute) in Bécs, focusing on sewing and embroidery. Text: 'Bécsben és Budapesten legjobb hírnevű Nőképző-intézet szabásminta-rajzolás, szabár, mértékvételei és ruhavarrásra, Bajzafi Futzné, Kristóf-tér 2. szám. Egy leány díjtalanul felvétetik.'

Advertisement for Meidinger Ofen (Meidinger stove) by Heim H. Text: 'A felfaláló Dr. Meidinger tanár ur által kizárólag hitelesített Meidinger kályhagyár Heim H., Budapest és Bécs cs. és kir. udvari szállít. Kifünő hírnevű cs. s kir. kiz. szab. kályháink MEIDINGER-OFEN H. HEIM valódiságban oszakis fékünkben Budapest, Thonet-udvar, kaphatók.'

Advertisement for RÖSER-tanintézet (Röser school) in Budapest. Text: 'Budapesti RÖSER-tanintézet. Alapított 1853-ban. Tanulók száma 14648. Millenniumi oklevél. 3-osztályú felső kereskedelmi iskola. 4-osztályú polgári iskola. Nevelő-internátus. Beiratás: augusztus 30-tól szeptember 3-ig. RÖSER JÁNOS, igazgató. Budapest, VI. ker., Aradi-utca 10. sz.'

Advertisement for Fogorvos dr. NEUFELD, featuring dental services. Text: 'Fogorvos dr. NEUFELD. 3 forinttól, anélkül, hogy a gyökeret el kellene távolítani, szájpaddással s anélkül is (hidmunka). Foghúzás fájdalom nélkül. (Cocain-injectio.) Igen tartós fogtűrés. Fogkoronák gyökörökre illesztettek, melyek a szájpaddást fölöslegessé teszik. Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota.'

Advertisement for Czimbalom (Zimbalom) musical instrument. Text: 'Czimbalom. kedvelőknek van szerencém szab. hírneves, Czentrális cimbalmasimát pedálal vagy anélkül melegen ajánlani. A Czentrális cimbalomnak azon előnye van, hogy a fonéka alkalmazott aczélszékű fenékeknek megmozgását megvárják és elhárítják az erős hangot. Tökéletes véro hangszereg. Szak- és észszerű berendezését és az anyagok nagyban beszerzését, azon kellems helyrebe jutattam, hogy gyártmányomat felette olcsóbb változatban bocsátalom forgalomba, mint bárki. Fél kell említenem, hogy hangszereim begyakorolt munkásaim által feltöpretem alatt készíttetek. Számos alismerést bármikor rendelkezésre bocsátatok. BUDAPEST, Gróf Károlyi-u. 24. s évi jótállás. Alapított 1872. Köges árjegyzék ingyen.'

K MIKSZÁTH KÁLMÁN
K atánghy-Naptár-a
 1899-re,
 melyet az ORSZÁGOS HIRLAP elő-
 titói ingyen foglalkoztatják
 hirdetések közlésére a legalkalmasabb.
 Hirdetéseket elfogad:
 az Országos Hirlap kiadóhivatala
 VIII. ker., Lószaf-körút 65. szám.

A legjobb-
 tangszereket
 és hangszereket
**REMÉNYI
 MIHÁLY**
 a m. k. zene-
 akadémia
 szállítójánál
 lehet beszerezni.
 Epest, Király-utca 42. sz.
 Javítások kezeség mellett.
 Képes árjegyzék ingyen és
 bérmentve.

G. Németh I.
 Gyógyel Iradaja
 IX. ker., Fecseny-körút 42.
 Gyorsan eljár peres és peren-
 kívüli ügyekben a törvény-
 kezés bármely ágában. Spe-
 cialista a közigazgatási tere-
 es szakszertan elnök.

katonadgyeket
 (reklamációk, szabadságolás,
 póttartalékbanhelyezés, nyári
 engedély stb.) Kijár az

iparadgyekben
 (iparigazolvány, engedély, béhel-
 tető-bizottság, igazságosság ebből
 viták és kibárgási ügyek, telephel-
 engedély stb.), Kiszármazási
 dalmasakat, Italkészítési jogot
 stb., valamint elintézi az adó-
 s illetékügyeket. Levelhelmez-
 kesekésség gyorsan fogantat-
 tának. **Vízkezi Gyógyel**
 helyettesítése mérsékelt díjak
 mellett. Iradati órák:
 2-7-ig. 3-6-ig.

58090/98.

Fa-eladási hirdetés.

A temes-szlatinai m. kir. erdő-
 gondnokság „A” üzemosztályában a
 fennálló üzerterv szerint 1897. évtől
 bezárólag 1908. évig kihasználható
 területeken lévő bükk- és jegenyefenyő-
 fakészletnek tövön terület szerint két
 csoportban való eladása iránt az
 orsovai m. kir. erdőhivatalnál 1898.
 évi szeptember hó 7. napján d. e.
 10 órakor zárt írásbeli ajánlatok
 útján II. versenytárgyalás fog tartatni:

Az I. csoportot a Riu-abb nevű
 3. tag, 80—124 osztagjai összesen
 52413 k. hold térfogattal, a II. csoportot
 pedig a Hideg-völgy nevű 4. tag,
 125—132, 142 és 133-1 osztagjai,
 összesen 16257 k. hold térfogattal
 képezik.

Kikiáltási ár holdanként: az első
 csoport után 41 frt, a második csoport
 után 54 frt.

Az első csoport fájának kihaszná-
 lásával kapcsolatban köteles lesz a vál-
 lalkozó a fenyési kincstári vizüfűrészt
 is 500 frt évi bér mellett haszonbérbe
 venni.

Versenyezni lehet külön az első
 és külön a második csoportra, vagy
 együttesen is.

Az ivenként 50 kros bélyeggel
 és 1500 frt. illetve 1000 frt. bánt-
 pénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok,
 melyekben a megajánlt kat. holdan-
 kénti vételár számokkal és betűkkel
 tisztán kirandó, valamint az is ki-
 jelentendő, hogy ajánlattevő az árverési
 és szerződési feltételeket ismeri és
 magát azoknak feltétlenül aláveti:
 az árverés megkezdése előtt az orso-
 vai m. kir. erdőhivatalnál nyújtandók
 be, ahol az árverési és szerződési fel-
 tételek is megtekinthetők.

Útőajánlatok tekintetbe nem vé-
 tetnek.

1898
Orsovai m. kir. erdőhivatal.

Jókai Mór
 ÖSSZES MŰVEI NEMZETI KIADÁSA

100 KÖTET

Diszes kötésben 250 frt
 90 kötet már megjelent
 Ez év folyamán a nagy munka teljesen elkészül

Beszerezhető csekély havi részletfizetésre is,
 áremelés nélkül

Az eddig megjelent 9 sorozat, illetve 90 kötet összesen
 1787 $\frac{1}{4}$ nyomtatott ívet tesz ki a következő tartalommal:

1. Erdély aranykora.	A debreczeni lunatikus	65. Egyhírhedett kalandor.
2/3. Törökvilág Magyaror- szágon I/II.	35. Szélszend alatt. — Az életből elvesve.	66. Szabadság a hó alatt.
4/5. Egy magyar nábob I/II.	36. A magyar elődökből. Egy asszonyi hajszál.	67/68. Szeretve mind a vérpáig I/II
6. Kárpáthy Zoltán.	37. Novellák.	69. Még egy csokrot.
7. A jancsárok végnap- jai. — Fehér rózsza.	38/40. Szinművek. I/III.	70. Egy játékos, a ki nyer.
8. Hétköznapok.	41. Szerellem bolondjai.	71/72. A löcsei főher asz- szony I/II
9. A régi jó táblabírak.	42. Fekete gyémántok.	73. A három tárványfej.
10. Csataképek a magyar szabadságharczból.	43/44. Eppour si muove. És mégis mozog a föld. I/II.	74/75. A kiskirályok. I/II.
11/13 Dekameron I/III.	45—46. Az arany ember. I/II.	76. A tengerszemű hölgy.
14. Árnyképek.	47/48. Enyém, tiéd, óvó. I/II.	77/78. A lélekidomár I/II.
15. Szegény gazdagok.	49. Virradóra.	79. A gazdag szegények.
16. Népvilág. —	50. Föld felett és víz alatt.	80. Rákóczy fia.
17. Politikai diatokok.	51. Rab Ráby.	81/82. Fráter György I/II.
18. Szomorú napok.	52/53. A jövő század regénye. I/II.	83. Péter Péter. — A sz- szonyt kísér.
19. Véres könyv.	54/55. Az élet komédiásai. I/II.	84. A cigánybáró. — Minden poklokon ke- resztül.
20. Délvirágok. — Oceánia.	56. A Damokosok.	85. Nincsen ördög. — A Magláy-család. — A ki holtá után áll boszút
21. Hangok a vihar után.	57. Szép Mihály.	86. A fekete vér. — Lenczi fráter.
22. Vadon virágai.	58. Targallyak.	87. A két Trenk, Trenk Frigyes.
23. Erdélyi képek.	59. Egész az északi pólu- sig. Ki a szívet a hom- lokán hordja.	88. Sárga rózsza. — A Krao. — A három- királyok csillaga.
24. Új földesur.	60. Bálványos vár.	89. Magneta. — Tégy jót.
25. Milyenek a nők. — Milyenek a férfiak.	61. Megtörtént regék.	90. De kár megvédeni.
26/27. Egy az Isten. I/II.	62/63. A kik kétszer hal- nak meg. I/II.	
28. Mire megvénülünk.	64. Görögüz.	
29/30. A köztív ember fiai I/II.		
31. Az elátkozott család.		
32/33. Névtelen vár. I/II.		
34. Felfordult világ. — Észak honából. —		

A munkát megrendelni kívánó tisztelt olvasóink aránykönyvek az alábbi rendelé-
 lapot levágni és kitöltve lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapesten előfizetési felhívást bocsát ki a
JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI NEMZETI KIADÁSA
 című műre, mely 100 kötetben, 2000 iven, erős papíron, szép nyomással, nyolczadrét alakban, kötetenként
 átlag 20 ivvel rendkívül diszes vászonkötésben jelenik meg.

Előfizetési feltételek: Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadásából eddig 90 kötet jelent meg.
 — Az egész mű ára diszes vászonkötésben 250 frt. —

2 havi havi részletfizetés mellett szállítanak az első 10 kötet	7 havi havi részletfizetés mellett szállítanak az első 60 kötet
4 : : : : : 20	8 : : : : : 70
6 : : : : : 30	9 : : : : : 80
8 : : : : : 40	10 : : : : : 100
10 : : : : : 50	

A további kötetek a teljesített részletfizetések arányához képest, illetve 10—10 részlet befizetése után egy
 újabb 10 kötetből álló sorozat.

A részletek a szállítástól kezdődően minden hó 1-én a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénz-
 társaságánál Budapeston kirandók mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlített nincs. A részletek be nem tartása esetén a foly-
 tartó kötetek a részletek pótlására visszatartatnak; a lejárt és be nem fizetett részletek a Társaság jogában áll a por-
 tóköltség hozzászámítása mellett postai megbízással beszedni. A részletek be nem tartása esetén a részletek kiadásra meg-
 szűnik és az egész mű vételára esedékesé válik. A győjtőműveknek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvény-
 társaság tulajdona marad.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján megrendelem a fentebbemelt munkát 250 frt-nyi vételárért, a
 teljes mű átvételének kötelezettsége mellett, havi _____ frtos részletekben a rendelés helyétől kezdődően, Budapestben,
 a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál és három az első _____ kötet megküldéséig.

Lakhely és kelet: _____
 Név és állás: _____

Tisztelettel olvas-
 hatlanul állunk.

